

Leto III

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Novi trg št. 4/II

ZBOR

Štev. 4

Naročnina: letno Din 24.—
polletno „ 12.—
četrtletno „ 6.—
za inozemstvo letno „ 36.—
Izhaja vsak drugi četrtek

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA ZBOR

Naš vodja tovariš Dimitrije Ljotić v Ljubljani

Zboraški praznik v Sloveniji

Naš vodja tov. D. Ljotić.

Medtem, ko je imel v nedeljo dne 27. marca URADNI voditelj OBLASTVENO RAZPUŠČENE social-demokratske stranke g. Topalović svoj shod v Delavski zbornici v Ljubljani, je zasedal širši banovinski odbor JLG Zbor za Dravsko banovino pod predsedstvom samega vodje gibanja, tovariša Dimitrija Ljotića TUDI V LJUBLJANI.

Dimitrije Ljotić:

Sporočilo »živi koži«

Mnogi simpatizerji (jaz sem se že davno prepričal, da so oni bolj škodljivi, kot koristni) nam vneto govorijo, da bi bilo vendar treba stvar »nekako urediti« (kot je pisala sarajevska »Pravda«), pa biti »praktičnejši«, ne pa se tako uporno boriti, ne »razsipati moči«, temveč bi bilo treba najti »krajšo pot«, po kateri bi »gotovo« dosegli »tako in mnogo« uspehov.

Ko mi tako vneto govorijo, jih zares tudi vneto poslušam. Saj hodijo okrog z odprtimi očmi, toda vse živo v njih spi pod vplivom strahovite duhovne spalne bolezni. Pri njih govorim samo »koža« — kot se je izrazil vladika Nikolaj — toda duša jim spi v mrtvem snu.

Otdod izvira tudi njihova skrb. »Koža« se boji, da bi se duša ne zbudila od našega krika in borbe, — pa bi se mogla ta dragocena »koža«, ki jo tako pazljivo varujemo, nemara zaradi prebujenosti duše poškodovati.

Razume se, da mi za take skrbne nasvete odgovarjamo brezskrbno, odkrito in brez zavijanja. S tem pa zadeva ni rešena. Vprašal je Jezus hudobnega duha, kako mu je ime, pa je odgovoril: »Legion«... Legion simpatizerjev imamo. Prihajajo od vseh strani in nas obsipajo neprestano s svojimi »dobrohotnimi« nasveti.

Čeprav smo že mnogo pisali in govorili o tem, kakšna mora biti naša pot — hočemo ravno zaradi navedenega vse to še enkrat ponoviti. Mogoče bo pomagalo, da do jedra ubijemo voljo drugih »simpatizerjev«, ki nam dajejo take nasvete.

»Zbor« je pred vsem duh. Duh junaštva in mučeništva, duh upora proti strahopetstvu in samoljubnem uživanju.

Vsak narod mora imeti neko upravičenost pred Bogom in zgodovino. Odgovarjati mora, kakšnega življenjskega duha, kako svetlobo, kako barvo je izžareval. Tudi naš narod mora dati tak odgovor. Da bi se videlo, slišalo in občutilo: da je tudi on pri-

Vodja je v dveurnem globoko zasnovanem govoru, ki je mnogim resnim borcem izvalil solze ganotja v oči, pa tudi viharje navdušenja iz prs, objasniti naš pogled na svet in politiko doma in na tujem.

Seji je sledil skupen obed, pri katerem so bile izmenjane zdravice, potem pa je bil v svrhu, da se predsednik, razen z na seji navzočimi svojimi najbližjimi pomočniki, seznaniti tudi z ostalimi našimi tovariši, namenavan skupen izlet čez Podutik na Veliki vrh, z zbirališčem ob Večni poti.

Tu je vse navzoče stotine in stotine borcev pozdravil predsednik tov. Ljotić ter se osebno seznanil s posameznimi tovariši.

Radi raznih okoliščin je potem odpadel nadaljni izlet na Veliki vrh in se je vodja kar od tam podal z avtom naravnost v Celje, odkoder je nadaljeval pot z železnico.

Posebno nad vse pristržno in tovariško slovo, ko je vse prekipelo od nepopisnega navdušenja, bo ostalo slehernemu borcu večno v neizbrisnem spominu. Kdor je videl prizor ob avtomobilu, stotine rok, ki so stiskale vodji desnico, slišal vzklike, ki so lomili zrak do rožniške cerkvice, ta je odšel od tam utrjen v veri, da je ni sile, ki bi lahko preprečila zmago ustvarjajočega navdušenja, zmago mladosti, zmago nove, v resnici prerajene Jugoslavije.

Živel naš vodja in na skorajšnje svidenje! Tvoji slovenski borci so s Teboj do zadnjega diha v borbi za svobodno južnoslovanski balkanski imperij od Triglava do Črnega morja!

brez prerekanja in pregovarjanja udaril ne le po postranskih, drugovrstnih izrastkih tega duha, temveč po samemu centru strahopetstva in sebičnega uživanja — je bil »Zbor«. Prvi in edin pokret, ki je od prvega dne grmel — ne le govoril, — da je ravno zato njegova pot tako težka in mučna, ne pa udobna in lahka — je zopet bil »Zbor«. In prvi in edin pokret, ki je govoril od prvega dne, da na tej poti morejo ztrajati — ne volilci in simpatizerji — pač pa le junaki in borci — je bil samo »Zbor«.

Pa nam sedaj pridejo »simpatizerji« in nam predlagajo v »splošnem interesu«, naj ne »razsipamo svoje moči«, naj poiščemo raje nekako »praktičnejšo pot«...

Zato je treba enkrat za vselej povedati, da se bo vedelo:

Mi nismo sprejeli borbe, da bi rešili kako svojo osebno stisko. Nasprotno: mi smo ZAVESTNO sprejeli muke in borbo, pa borbe in muke in z njimi zamenjali vse slasti in ugodnosti, ki nam jih je sicer nudilo življenje samo po sebi. Mi smo to storili ZAVESTNO, vedoč v naprej ne samo, kaj nas čaka, temveč dobro vedoč, da nas moreta čakati samo in edinole trpljenje in borba.

Tega pa nismo storili kot kaki Don Kihoti — temveč zopet ZAVESTNO, ker vemo, da bo samo taka in nobena druga borba zamogla spremeniti usodepolni korak dogodkov naše zgodovine — da bo samo taka neizprosna in neusmiljena, uporna in brezobzirna borba mogla obroditi sad in nas vrniti k našem pravemu narodnemu duhu, k duhu junaštva in mučeništva, ki se ga s tako lahkim srcem že skozi 20 let odrekamo in se »praktično«, »razumno« in »sodobno« predajamo duhu, ki je onemu ravno nasproten, duhu tujemu, duhu nenarodnemu — duhu strahopetstva in sebičnosti.

»Praktičnih« poti je mnogo. K tistem cilju, ki smo si ga mi postavili, pa vodi samo ena pot — in po tej poti mi gremo. Mi vemo, da bi bilo udobno in lahko kreniti s te poti v stran, vemo da to moremo vsak čas storiti. Toda tedaj ne bomo mogli doseči postavljenega cilja: naš cilj pa je narodni vzpon, naše narodno vstajenje — po drugi poti bi dosegli samo narodno propast, narodno smrt...

Zato, dragi bratje simpatizerji, tu je vprašanje o spremembi sistema, še več: o spremembi duha!

Če postanemo mi ministri, duh pa se ne spremeni, bi kot narod ravnotako propadli. Zato, o bratje simpatizerji, ni tu govora o nekakih »kombinacijah«, o katerih sanja vaša edino budna »koža« — kajti te »kombinacije« niso nič, one ne bi pomagale narodu k rešitvi, one so jad, beda, nesreča in gnoj; — govor je samo o velikih duhovni narodni revoluciji, najmučnejši in najtežji ravno zato, ker je — duhovna.

»Javno mnenje«

»Javno mnenje je navadno podobno pijanecu, ki kolovratí domov. On misli, da je gospodar, gospodar pa je alkohol.«
G. le Bon.

Pri nas se marsikaj kaj zgodi, čez kar se naša javnost razburja. Jasno je, da zalovni najprej javnost v naših mestih in trgih, tista, ki bere časopise, poslušala radio in se zbira po kavarnah in gostilnah. Dežela, kmetstvo ljudstvo reagira šele pozneje, ko dobi vesti že opremljene z meščanskimi komentarji.

Zal, pa se navadno pokaže, da je prvo tako razburjenje povzročil le površno, malenkostno, nekritično, pristransko in kaotično zmešano ter, da se skoro redno nagne — v nepravdo smer. Vzroki so: ozko lokalno gledanje, zaplankana purgarska miselnost, sita lenoba, egoistični cilji, predsodki in pomisleki, pobarvani z ozkosrdnim politično-strankarskim, liberalno-kapitalističnim ali pa levičarsko-nihilističnim brunolomom. Rezultat je čisto zmeda babilonskih jezikov v debatah, zneemotna, na tisoč odtenkov razcepljena sodba ali »jav-

Vprašanje je samo eno: Ali hoče ta naš narod služiti Bogu ali Mamoni, — svetlobi ali temi, — sijajni čistosti ali smrdljivemu gnoju? Ali se hoče napajati z duhom junaštva ali z duhom strahopetstva? Ali hoče sijati v mučeništvu, ali pa gniti v samoljubnem izsesavanju in uživanju?

Da se vse to spregleda in razume, je treba imeti orlovške oči — teh pa nima vsak človek. Mi »Zboraši« pa imamo orlovške oči in orlovska krila — zato ne moremo živeti v blatu in temi. Mi smo se dvignili zelo visoko — zato vidimo več, kot vidijo drugi, ki se plazijo po zemlji in iščejo svojo pot s svojimi jezevskimi očesci...

Pot »Zbora« ne more biti drugačna. Pot »Zbora« je samo ena: to je pot pravice in resnice. To je izvir moči naše vztrajnosti in odločnosti, v tem je jamstvo zmage.

Javna zahvala »Slovencu«

»Slovenec« je dne 28. marca 1938 blagovolil napisati sledeče:

»KOVAČ-TOPALOVIČ-LJOTIĆ
3 »SHODI« V LJUBLJANI

Ljubljana, 27. marca.

Pomlad in marčev sneg nista ostala osamljena. Poleg drugih pojavov smo zdaj po enakonočju doživeli tudi obisk nekaterih politikov. V Kazini je predaval Ante Kovač, v Delavski zbornici je zboroval Topalović, v neki dolinici na vzhodni strani Rožnika pa je bil danes popoldne tretji politični shod. Zbrali so se tam Ljotićevci, ki so hudo tožili, da je danes v državi preveč demokracije in so sklenili, da bo treba nekaj proti tej demokraciji ukreniti. KAJ, SAMI NISO TOČNO VEDELI.

Ko bi »Slovenec« ne bil blagovolil tega slednjega napisati, bi bila vsa Ljubljana in dobršen del Jugoslavije prikrajšana za zdravju zelo koristno gromko krohotanje, ki se radi zadnjega »Slovenčevega« stavka v zgoraj citiranem članku razlega po širni naši domovini.

Da »Slovenec« NITI SAM SEBI NE VERUJE, kar je v tem stavku napisal, nam je uredništvo tega izredno dobro informiranega lista nevede SAMO po telefonu sporočilo. Še v nedeljo zvečer je namreč nekdo po telefonu pobaral to uredništvo za dolinico za Rožnikom, pa so mu odondot v odgovor PRAV HUDO TOŽILI, misleč seveda, da tožijo nekemu znanemu — SVOJEMU človeku! Tako je »Zbor« prav od samega »Slovenca« zvedel, KDO je prav za prav tisti, ki ima sto vzrokov, da HUDO TOŽI!

»Zbor« zato izreka javno zahvalo »Slovencu« in se priporoča še za drugič tako za TISKANE posrečene šale kakor tudi za IZTELEFONIRANE resne tožbe.

no mnenje«, ki ima za posledico to, česar ne bi smelo imeti, to je slaboten odpor proti zlu — čeprav vse nekaj boli, čeprav vsak čuti krivico in hoče dati svoj obolus, da bi se zlo odstranilo. Pri takem procesu se vedno izgubi mnogo dragocenega časa, kar seveda spretno izrabí nasprotnik in povzročitelj zla v to, da se dobro pripravi na val odpora. Val pride in se zlomi na valolomu zlobe brez učinka. Kmalu se igra ponovi — na novo škodo in novo razburjenje javnosti. Nosilci »javnega mnenja« se razburjajo, pa ne vidijo, da so privezani na niti, za katere jih vlečejo nevidni režiserji zlobe kot lutke. Taka borba je donkihotska borba z zlom.

Če vidim ali občutim ofenzivni sunek zlobe, ki se mi zdi krivičen in škodljiv, je prva dolžnost človeka, ki misli pošteno (za druge nimamo nasvetov, samo bič), da najprej izloči svoj osebni egoizem in sebične interese. Nato trezno premisli, kaj se je prav za prav zgodilo, dogodke mora nekako »zaslišati«, kot zasliši sodnik obtoženca. Ko je to delo opravljeno, se mora v du-

hu postaviti na višje neodvisno stališče, sledeč zakonom morale in dostojnosti — s pomočjo fantazije si mora zamisliti, da je njegova odločitev odločilnega pomena, da misli za ogromno množico ljudi, ki so skupno z njim ogroženi, da misli čisto za ves narod, za vse ljudstvo, za vso državo on sam in da je od njegove sodbe vse odvisno.

Ko si je v tem na jasnem, si je šele pridobil pravico, da napravi sodbo. Taka sodba bo dobra, temeljita in bo zelo blizu pravilnosti. Po sodbi pa je treba takoj naravnati svojo jezo, ogorčenje ali pomoč v tisto smer, ki izvira iz sodbe same — in tudi ta smer bo zelo blizu pravilnosti. Ta smer pa ne sme biti naravnana na male vršičke zla, hoteč jih porezati, ker bi to pomenilo samo trošenje energije v dolgo-trajnem razcepljenem delu brez pravega učinka. Obrnjena mora biti vedno v center zla, v ognjišče bolezni, v izvor tistega, kar se zdi škodljivo. Če mi nekje uhaja strupen plin, se ne bom boril s plinom, marveč bom zamašil luknjo, iz katere se širi, ga vklebil v tesno železno cev ter ga prisilil, da mi bo ostal koristen. Akcijo v pravo smer redno in vedno spremlja neko notranje zadovoljstvo, gradilno (ne rušilno) navdušenje, pa se ji mirno sme dodati celo mnogo ognja, strasti in celo fanatizma.

Če bomo ravnali tako, bo pobijanje zla postalo učinkovito. Odprle se nam bodo oči in začuden purgar bo spoznal na primer, da njegova ljubljena »demokracija« ni nikaka demokracija; da je njegov lajbnjurnal (na katerega je že 30 ali 40 let naročen in ki je že enkrat prinesel njegovo sliko...), v službi njemu tujih in nasprotnih interesov; da je politik (katerega je volil), navaden puhloglavac in avtomat za kasiranje dnevnice; da je drug politik, ki mu strašno imponira s svojo »zdravo realnostjo«, samo zviti, ciničen »šarlatan« in grabež in da se z vsakim »Zdravo« ali »Bog živi« klicem samo podaljšuje življenje njemu in njegovemu zlu; da slovenska zastava ni kriva, če jo ponosno dviga »sa-

moslovenec« — za tuje, slovenstvu škodljive interese; da jugoslovanska trobojka ni kriva, če jo vihti internacionalno usmerjen prevarant ali vojni dobičkar, ki za Jugoslavijo nesebično ni dal še niti ene kaplje krvi, niti ene kaplje znoja, niti ene pare iz nabite blagajne; da srbsko ljudstvo ni čaršija, čaršija pa ni ljudstvo in da ne srbski, ne hrvatski, ne slovenski kmet niso povzročili krivičnega, posebno denarnega centralizma — da so krivi tisti, katere smo volili v znamenju lažidemokracije po don-tovem sistemu; da ni glavni krivec poslanec, ki po triletni abstinenci brez rdečice sramu prizna javno svojemu šefu (ki se kuja naprej), da gre v parlament zaradi slabih osebnih finančnih razmer — da pa je kriv sistem in njegovi nosilci, ki kaj takega omogočajo itd., itd. — lahko bi naštevali do neskončnosti.

Ob takem razmotrivanju nam bodo hipoma postala čudovito jasna vsa notranja — pa tudi zunanje politična vprašanja. Videl bomo, kje so čisto preganjani pravi prijatelji Jugoslavije in njenega ljudstva, kje pa so na nešteto načinov spretno maskirani sovražniki. Uvideli bomo, da ni kriv »Zbor«, če postaja vsak dan potrebniji in aktualnejši, da pa je kriv čas in tisti, ki posegajo vanj brez glave in brez srca. Uvideli bomo, da so najboljši vodniki skozi kaos dnevnih vprašanj »Temeljna načela«, »Smernice« in literatura »Zbora«. Tako se bo ob vsakem novem problemu, ki nas hipno preseneti s svojo brutalno naglico in silo, ustvarilo hitro in učinkovito pravilno javno mnenje, ki bo napravilo red, odločno pokazalo na krivce pretečega zla in preprečilo rojstvo novega zla.

Take misli vstajajo človeku ob najnovejših zmešanih purgarskih komentarjih o priliki zadnjih avstrijskih dogodkov. Taki komentarji lahko spravijo človeka v obup. Zoper tak obup pa je najboljšo zdravilo — misel »Zbora«.

Brus.

Dimitrije Ljotić:

Dogodki v Avstriji

Prvič v zgodovini se je zgodilo, da je en sam človek osvojil državo sedmih milijonov duš v 24 urah — pa da niti puške ni sprožil.

»Državniki« dvigajo roke proti nebu... Ne morejo zapreti ust od začudenja in presenečenja »politiki«... Dve »veliki demokraciji« protestirata... Ubogi Čehi »čuvajo mir in hladnokrvnost«... Drugi se veselijo, da je prišlo 75 milijonov prijateljev na mejo... Madžari »spremljajo dogodke z rezervo«... Poljaki iščejo povod za »svojo radost«...

V stvarnosti je bilo tako: tri države so bile odkrito proti, šest držav pa nima nobenega razloga za veselje — pa je kljub temu Hitler brez strele osvojil Avstrijo in jo zedinil s svojim Rajhom!

Niti nasprotujoče, dogovorjene obveznosti niti odpor niti nasprotni interesi ga pri tem niso mogli zadržati. To, kar si je na prvih straneh svoji knjige »Mein Kampf« postavil v načrt, je tudi ustvaril, ne s silo, temveč le z demonstracijo sile, nagle kot blisk. Še preje pa je vztrajno pripravil predpogoje svojemu uspehu.

Mnogi ljudje govorijo o nevarnostih, ki grozijo svetu. Opozarjajo na ekspanzivnost Germanstva, na njegov osvajalni val, ki preti drugim narodom. Med njimi so mnogi, ki bodo v tem našli nove hrane za borbo »proti fašizmu«, za »križarsko vojno demokracije« — proti Hitlerju.

Mogoče je, da taka nevarnost resnično obstoja.

Toda neka druga nevarnost je večja od vseh ostalih in jo je treba najprej odvrniti: to pa je nevarnost zablodi, nevarnost megle in mraku, v katerih so tisti, ki so v zablodi.

Nikdar to ni bilo jasneje kot te dni, ko smo o priliki osvajanja Avstrije slišali začudene vzklake takozvanih »pametnih ljudi«, celo »državnikov«, kako to, da »velike demokracije« ne zdobijo »predrznega Hitlerja!« Nek človek nam je čisto resno govoril, kako odličen in dober odgovor na Hitlerjevo gesto je bila — sestava vlade Leona Bluma v Franciji!!

Ako za svet res obstoja kaka nevarnost od Hitlerjeve osvojitve Avstrije, potem je prav gotovo večja nevarnost v zablodi o moči in sili takozvanih »velikih demokracij« — za katere danes bolj ko kdaj preje resnično razumni ljudje morejo reči — da so najboljši pomagači Hitlerja.

misli in delati na to, da bi Hitlerju preprečile delo. Da pa na to niso mislele, da tako niso delale, je najboljši dokaz njegov bliskoviti edinstveni uspeh. Kajti tako po številu, kot po moči in bogastvu so one večje od Nemcev — pa so bile vseeno sramotno premagane.

Najlepše pa je, da se sedaj, po tako jasno dokazani brezvestnosti in nesposobnosti razlegajo psovke in grožnje proti »fašizmu«, pojejo pa se še naprej slavospevi tistim »velikim demokracijam« in »sovjetskemu velikanu«...

*

Nočemo peti slave Hitlerju. Njegov narod najbolje ve, koliko spoštovanja mu je dolžan za njegovo delo. Naša hvala bi bila čisto odveč, nanjo pa tudi ne mislimo.

Nekaj drugega hočemo. Hočemo odpreti oči našemu narodu, da bi našel izhod iz megle, da bi se ravnal po resnični stvarnosti — ravno zato, ker so dejanja, kot je avstrijsko, postala danes mogoča.

Navedli bomo divne istine, ki jih je pred kratkim v debati postavil naš edini poslanec tovariš Aleksander Lazarevič. Pet resnic je postavil in mi jih tu navajamo skoraj neizpremenjene.

Prvič: Imeti moramo veliko, splošno-narodno in vsedržavno politiko, ne pa drobne strankarske in koterijske politike

Moč prave smeri

Naša javnost, pa tudi naši bralci se čisto čudijo, odkod ima »Zbor« svoj izredno razvit čut za hitro in bistro presojo in razumevanje vsakega dogodka, ki se pojavi na svetovni pozornici. Pa ne samo to — »Zbor« ima celo izraziti preroški dar.

Ali hočete dokazov? Samo nekaj naj jih naštejemo:

Ali nismo bili prvi na domačih tleh, ki smo z vso brezkompromisnostjo odgrnili zastor izpred boljševiško-židovske spake kominterne in opozorili na razkrajajočo vlogo judovstva v svetu? Ali nismo prvi napovedali vso jalovost ljudskih front kot bacilonoscev komunističnega razsula? Ali nismo prvi napovedali, da liberalna demokracija ne more dati samouprav — ker bi s tem zadrgnila vrat sama sebi in ob enem svojemu nase priraslemu šlamskemu dvojčku — liberalnemu kapitalizmu? Ali nismo napovedali, da bo Jevtičev režim postal muha enodnevnica, da je sporazum med Združenjo opozicijo mrtvorajeno dete in da bo dr. Maček spal spanje naivnega in slabotnega, dokler ne bo izjavil, da mu je na srcu skrb za vseh 9 banovin, ne pa samo za 2 ali 3? Ali nismo prvi najtočneje karakterizirali prednosti in napake fašizma kot poveljevalca države, in hitlerizma kot poveljevalca rase? Itd., itd. — lahko bi naštevali še dolgo tako naprej.

Še mnogo drugega smo napovedali, kar se je že potrdilo, ali pa se še bo. Toda — odkod ima »Zbor« ta dar dalekovidnosti? Ta dar ima v pravilnosti svoje smeri! V iskrenosti naporov posameznikov in vseh, da gledajo nesebično in brez strankarske

— pa bomo imeli dobro notranjo politiko; le-ta pa nam bo skoro avtomatično dala dober ugled, položaj, prijateljstva in zveze na zunaj.

Drugič: Vsaka stvar se mora oceniti s stališča pravih nacionalnih, splošno-narodnih interesov naše države — ne pa z vidika kake mednarodne doktrine, interesa ali kake mednarodne formacije.

Tretja resnica, ki jo mora naš narod vedeti, je: temelj naše zunanje politike je najprej svoboden Balkan, za tem pa slovenska vzajemnost.

Nismo zavojevalci, toda ne damo se zavojevati.

Spoštujemo in cenimo latinsko in germansko raso — toda v njihovih mejah.

Ne mislimo, da je potrebna vojna med temi tremi rasami, ki so naseljene v Evropi.

Četrto resnico je treba povedati z ozidrom na tradicionalne naše prijatelje. Če hočejo, da ostanemo prijatelji in da bi to prijateljstvo bilo živo in učinkovito, potem morajo tudi oni sebi postaviti za vzor iste resnice in v istem redu, kot mi.

Peta resnica pa velja našim novim prijateljem. Dobro nam došli. Toda če nam res želijo biti prijatelji, potem morajo zopet sami spoštovati iste prej naštetje resnice, kot smo si jih mi postavili in v istem redu.

histerije organsko na vsak problem s širokega, ne malenkostnega, splošno-narodnega, vsedržavnega jugoslovanskega in slovenskega stališča.

Tako se mnogokrat zgodi, da pišejo naši tovariši (med njimi tudi sam predsednik): eden v Beogradu, drugi v Splitu, tretji v Novem sadu, četrti v Ljubljani istočasno vsak svoj članek o istem problemu, ne da bi vedeli drug za drugega — in glej čudo! Misli in zaključki člankov se ujemajo skoro na las, stavki, celo besede so iste. Vidite: to je moč velike ideje, izvirajoče iz velike ljubezni in skrbi za skupno domovino, katere ne zmore nobena druga politična organizacija v državi. To je moč visoke kvalitete, ne prazne kvantitete. Zato vre in kipi v nas sveto gradilno navdušenje za delo in žrtve v najtežjih okoliščinah, zato nas posebno dobro razume in vre k nam iz lastne volje mladina, tista, ki ljubi svojo zemljo in svojega narodnega brata brez razlike razreda in stanu, tista mladina, ki ne trpi laži, mežnarske hinavščine, lenobe, anarhije in gangstrstva, ker so ji naše jugoslovanske matere dale kot največje bogastvo dobro vzgojo na pot v življenje.

Smo ena rodbina, ena zadruga, eno telo, ena misel. Zato nas ne straši dolga trnjeva pot, katero nam je tudi preroško napovedal naš voditelj tovariš Ljotić. Prestali bomo vse napore in zmagali bomo — ker moramo zmagati. Tudi to nam napoveduje naš preroški dar.

Bratje — naprej!

Gubec.

Ponavljalna šola

Ti slovenski (ali bolje »samoslovenski«) purgar, ki so ti bliskoviti avstrijski dogodki odprli usta od začudenja, da si jih pozabil zapreti in se ti je zaškočil v grlu cvček ob tvojem politikasterskem omizju — pojdi enkrat vase in vzemi v roko naš list »Zbor« od 4. junija 1936. Videl boš, kako točno smo napovedali že skoro pred dvema leti tok svetovne politike. Tam boš bral n. pr. tole:

»Nara doba stoji v znamenju zavestnega in organiziranega izzivanja energije. To dobo je odprla iznajdba parnega stroja. V psihološki odvisnosti s prvotno samo tehnično idejo in metodo obuditve sile, se je razvila metodika napetosti sil tudi v modernem socialnem in političnem življenju. Način potenciranja določa vedno hitrejšo, vedno odločnejšo gospodarsko, socialno, pred vsem pa politično delovanje večine narodov in držav. To potenciranje nastaja z organiziranjem množice po določenih metodah s pritegnitvijo vseh tehničnih in znanstvenih izkušenj in pripomočkov. Narodi so kot motorji pod oklepi dirkalnih avtomobilov. Vozači si želijo vedno večje obratne številke, večjo produkcijo sile, hitrosti in učinkov, da bi preje dosegli svoj cilj. Vsa področja, ki so sposobna za višjo potenciranost, so upletli v ta proces, ki je pričel v Napoleonovih časih in je dosegel že svoje rekorde. Posamezniki, individuji so zapleteni vedno bolj kot funkcionalni delci v narodna in državna telesa, od kate-

rih se zahteva vedno večje energetične učinke. Zato se ne more nobena država odpovedati sodelovanju mladine, celo otrok, pri forsiranju svojega energijskega izživljanja.

Japonska je pred 60 leti spoznala ta evropski proces in se mu odločno priključila. V Evropi so našle najprej Italija, pozneje Nemčija in celo Turčija ter Portugalska izrazito energetične državne oblike. Zelo zanimivo je in poučno medsebojno primerjanje teh oblik z ozirom na idejo in metodiko potenciranja. Francija je vsled doseženih svojih ciljev v svetovni vojni doživela v tem oziru nekako zakasnitev. Doživela je le potenciranje v vojaškem oziru, sicer pa je neodločna ob svoji »demokraciji« in se še nekako upira uvedbi splošnega potenciranja zaradi svojega značaja samega. Anglija se potencira preudarno, korak za korakom na velikem stratežnem polju svojega imperija, ne zaradi svoje lastne prirode, temveč sledeč svetovnopoličnemu pritisku. Združene države iščejo pot, ki bi osvobodila njene ogromne razvojne možnosti iz tiranije čisto gospodarske miselnosti. Pri tem procesu moramo razlikovati narode, ki vršijo ta proces zaradi sebe samih, od tistih, ki vidijo v tem neko prehodno utemeljenost.

*

Vsi politični možgani so mrzlično napeti. Povsod razmišljajo, delujejo, se oborožujejo in tečejo na hitro neko situacijo.

o katerih vsakdo ve, da bo zdržala samo še naslednji dan. Povsod se privija potencial na najvišjo mero. Ali se je res treba pripraviti na prvo dejanje svetovne drame, kateri je bila svetovna vojna uvertura?

Preje nismo vedeli, kaj zmorejo narodi. Svetovna vojna nam je pokazala njihove zmoglosti. Narodi niso bolni, marveč so trenirani, so potencirani. Bolni so le sistemi. Zato tudi ni treba, da bi prihodnja eksplozija že predstavljala politični končni rekord.

*

Eno je gotovo: **še nepotencirani narodi se bodo kmalu morali potencirati — ali pa bodo propadli.** Samo malo vidnih mest je še na zemlji, ki se še niso na ta ali drugi način prilagodila svetovnemu potencialu. Nesporo predstavljajo taka mesta dandanes **odprte vrhove za vdor in pa legla nevarnosti.** Imperializem se razliva v ta-

ke globeli. Mandžukuo, Abesinija, Španija, Kitajska so bile ali so take globeli.

Morebitna druga udarna mesta bodo izginila, z njimi pa tudi imperializem starega kova. Slabi členi politične svetovne mašinerije se morajo nadomestiti z močnejšimi. Svet bo moral do vratu tičati v orožju in v tehnični organizaciji, katera nima primere v preteklosti.

Šele, ko bo izpolnjen ukaz časa, da morajo namreč **vsí narodi doseči moderni potencial**, šele tedaj bo iz razsula stare politike in kulture pot odprta za **novoplovito delo v čisto spremenjenem svetu**, v katerem bodo krči zunanepolitičnih odnosov in napetosti popustili. Tedaj pa bo podana globlja in sigurnejša možnost splošnega miru.

In Jugoslavija? V čem je njena potenciranost? Pojdite vase in odgovorite si.

Grobovi tulijo . . .

Pred menoj leži drobna knjižica. Nosi naslov **»Grobovi tulijo«** in je propagandna brošura naših vojnih invalidov, teh še vedno neutešenih pastorkov naše javnosti. Ta drobna knjiga je en sam **obupen krik** vojnih žrtev po pomoči, pa tudi po najbolj človeški pravici.

Tu sem našel odstavek, ki me je globoko zresnil. Glasi se:

»V najtežjih borbah med italijansko in avstrijsko armado so bili kakor jeklo polki, sestavljeni iz Slovencev, Dalmatincev in Bosancev. V ozračju, v borbi, povsod se je čutil enoten odpor, enotna volja, da ne prepuste niti pedi slovenske grude sovražniku. Vsi ti bojevniki so čutili, da se na soški fronti bore in umirajo za slovensko grudo, za zemljo jugoslovanskega naroda — akoravno v avstrijski uniformi.«

Vendar je nekdo izrekel to besedo!! Izrekel jo je trpin, vojni invalid — kdo drugi bi jo sicer mogel izreči?

Vsi, ki smo bili v svetovnem vojnem klanju, vemo, da je prišel slovenski narod (menda najmanjši narod na svetu) na soški fronti v **najtežji položaj v maksimum** vojne stiske. Ko da se nam je hotela porogati zla usoda, nas je stisnila na tisto zloglasno kršno doberdobsko planoto, ki je po mnenju mnogih izkušenih vojakov doživela **višek** vseh ogorčenih borb, naporov, trpljenja in izgub vse svetovne vojne (bila je sorazmerno hujša kot Verdun, čeprav so imele na nji prostora manjše množice smrti namenjenih ljudi — saj je bil Verdun grandiozno utrjen z vso rafiniranostjo vojne tehnike; na Doberdobo pa ni bilo silnih utrd, bilo je skoro golo kaménje, na katerem so ležali ljudje v plen granatam kot na dlani.) Doberdoba, ta ubogi kos slovenske zemlje, najbolj krvavi žrtvenik naših fantov in mož, je tedaj prehajal v nešteti srđitih borbah iz rok v roke.

Tu je naš mali narod, naš človek prišel v **najtragičnejši precep**. Tu je stal posebno Slovenec **pred usodnim vprašanjem**: ljubezen do grude, do doma, do rodne jezika ga je kovala k tlom, da je branil — oblečen v sramotno suženjsko obleko, v avstrijsko uniformo — v neprestanih borbah na nož vsako ped svoje zemlje. Kajti vedel je, da če jo dobi v pest sovražnik, katerega je sovražil iz dna duše, je nikdar več ne bo dal nazaj. (Zgodovina je to misel potrdila.) Ta zemlja bi bila izgubljena za Slovenijo, **pa tudi za bodočo Jugoslavijo**, ki je — čeprav nejasno — trepetala v dušah vsakega dobrega in treznega slovensko mislečega Slovenca; če pa bi iz neizmerne mržnje do stoletne tlačiteljske Slovenov — Avstrije izvajal **logične konsekvence**, bi mu glas krvi in bodočnosti neodoljivo klical, da vrže avstrijsko orožje od sebe in prestopi odločno v vrste nasprotnika; saj se je le-ta nahajal v **enem** velikem antantnem taboru **skupaj s Srbijo**, ki je žrtvovala vso svojo državo in odšla po krvavih potih Albanije v emigracijo, da bi rešila čast svoje zemlje, in jo zedinila z ostalimi pokrajinami Južnih Slovanov v eno samostojno svobodno državo — **v Jugoslavijo!**

Kdo je imel prav? Ali tisti, ki so vztrajali in branili slovensko zemljo z avstrijskim orožjem, ali tisti, ki so gledali daleč naprej in so hoteli pomagati Srbiji v borbi za razbitje Avstrije v dobrovoljskih odredih hrabrega kapetana **dr. Ljudevita Pivka** ali pa na solunski fronti? **Katera stran je in katera ni delala za Jugoslavijo?**

Odgovor je samo eden: **Vsi so delali za Jugoslavijo!!**

Vsi so delali za našo svobodo, čeprav na dva tako tragično paradoksnost različna načina, čeprav se morda še danes nekateri

tako krčevito branijo tega »očitka«... Pogledjmo samo zgodovino vseh dvajset let nazaj — nešteto **dokazov** nam nudi za to!

Uthnimó in prislunimo: ali nam ne govorijo strahotne piramide kosti in lobanj naših padlih bratov v Galiciji, na Ceru, v Dobrudži, v Albaniji, v Judenburgu, v Radgoni, na Ljubljanskem Gradu, na Suhem Bajerju in v graških ječah, na Kajmakčalanu in na Vetreniku, na Soči in Doberdobo **samo eno**:

...Tu smo mi, ki smo padli za rojstvo, porast in veličino **Jugoslavije**, vede ali nevede, bodisi da so nas zagreblili v avstrijski, ruski, italijanski, francoski ali srbski uniformi v mrzlo tujo ali toplo domačo zemljo. Mi vsi smo padli zato, da sta vsaj dve tretjini ožjih rojakov in skoro vsi jugoslovanski bratje zaživel **nov narodno življenje v svobodni državi**; vi, ki ste ostali živi — ali ne čutite, da Vam je **vsak** nov dan, ki zažari izza domačih gor, **vsaka** nova ura življenja — **nov dar** od nas, ki smo zanje plačali strašno ceno z žrtvijo naše mladosti in življenja, ki smo padli zato — da vi stojite? **Zakaj si ne podaste rok**, zakaj se ne ljubite, zakaj se zaradi nesmiselnih, malenkostnih razlik sovražite in cepite v **razne tabore** kot mario-nete **tujih temnih sil**, ki so **sovražile** tako nas, kot vas in vašo svobodo? Zakaj si v zlobi očitate, da ste nosili razne obleke in znake — **ko ste vendar ustvarjali zavedno ali nezavedno vsi skupaj samo eno veliko zgradbo — Jugoslavijo kot obrambno trdnjavo vaše svobode?**

Tako govorijo grobovi...

Kako pa govorijo in delajo **tisti, ki so ostali živi**, ki so nehvaležno sprejeli dar vojnih trpinov? »Jutro« z 8. t. m. piše:

Spominska plošča dr. Pivku ni bila dovoljena

»Dobrovoljci in soborci pokojnega Sokola, narodnega junaka, graditelja Jugoslavije, odličnega pedagoga in pisatelja,

Generalu Maistru spomenik!

General Maister je bil mož akcije. Medtem ko so drugi samo govorili, kaj bomo zahtevali, se naivno zanašali na druge in brezskrbno veseljačili — je on delal! Zasedel je Maribor in ga držal ter nam ga rešil. Podobno je hotel storiti s Celovcem in bi bil tudi storil, da mu kratkovidnost, neodločnost in plašnost mož, ki so imeli tedaj oblast, ni tega zabranila.

Narod, ki svojih velikih mož ne časti, jih vreden ni! General Maister je bil mož, ki se je izkazal v velikem času in zaslužil spomenik. Narod mu je to dolžan. S tem pokaže, da zna ceniti moški pogum in odločnost ter krepko dejanje v velikem času. Ni res, da so likovni spomeniki nepotrebni, da so potrata, da so brezpomembni! Vsa čast doberdelnim zavodom, a potrebni so tudi likovni spomeniki. Oni nam predstavljajo može, ki so se odlikovali po velikih vrlinah, v takih spomenikih so posebej ne, vtelesene vrline velikih mož, kakor: pogum, močatost, ljubezen za svobodo, skrb za blagor in za svobodo naroda, nesebičnost, požrtvovalnost, altruizem. Narod, zlasti njegova mladina, se ob likovnih spomenikih navdušuje za take vrline, ki so vsakemu narodu potrebne.

Kaj je storil general Maister? Rešil je lep kos slovenske zemlje. Bil je mož na svojem mestu, mož, ki je znal izrabiti veliki trenutek, medtem ko drugi tega niso znali. S tem, da dobi Maister spomenik, narod pokaže, da **zna ceniti svojo zemljo in svojo svobodo**. Tak spomenik je spome-

profesorja dr. Ljudevita Pivka so hoteli počastiti njegov spomin in njegovo ime z vzidanjem spominske plošče v veži učiteljskega v Mariboru.

Spominsko ploščo so hoteli vzidati baš v tej šoli, ker je tu pokojni profesor dr. Pivko že pred vojno najdalje deloval in z velikimi uspehi vzgajal učiteljski naraščaj.

Za ta akt priznanja pokojnikovih vrlin, uspehov in junaških činov — bodočim učiteljskim pokolenjem za zgled in opomin — je bilo treba odobrenja iz Ljubljane.

Prošnja je torej potovala iz Maribora v Ljubljano, iz Ljubljane v Maribor pa je došel odgovor, in sicer se ta odgovor glasi kategorično:

»Ne!« — —

Pa preberimo v dopolnilo še tisto potiskano junjo, ki nosi po nezaslišani krivici še vedno naslov »Slovenija« in ki je 11. t. m. prinesla sledečo notico:

»Slab vzor.

»Jutro« poroča, da so hoteli v veži mariborskega učiteljskega vzidati pokojnemu profesorju dr. Pivku spominsko ploščo, da pa ta vzidava ni bila dovoljena.

Dr. Pivko je bil jugosloven. V tem jugoslovenstvu je šel tako daleč, da je nekoč naravnost rekel, da mu je ljubši Zagreb kakor Ljubljana.

Moskovski vzori

(Ista morala vseh internacional.)

Kakor smo že v zadnji številki našega lista poročali, bi morala biti razprava proti tov. Šturmu in še sedmim tovarišem dne 10. marca t. l.

Ker pa so njihovi branilci tovariši dr. Kandare, dr. Maček in dr. Triller predlagali, da se cel spis odstopi pravosodnemu ministrstvu, da odloči, če ne spada cel predmet pod konkordatno amnestijo, sploh ni prišlo do razprave.

Pač pa je zopet prišlo do svojevrstnega članka v »Slovenskem domu«, v listu, ki ima tako trdo kožo, da mu ni nič zalegla zadnja lekcija glede tov. dr. Trillerja, ampak še naprej opleta jezik.

Članek je izšel izpod peresa istega »mladostnega« mazača kot zadnjič. Le-ta je poleg vseh slovenskih gostilnih obredel tudi že vsa uredništva na Slovenskem. Navijal je že za vse mogoče in nemogoče politične veličine, vedno in povsod pa najbolj za — cviček.

Izgleda, da mu je pri tem ostala v cvičku tudi vsa njegova slovenska slovnica in ves zemljepis Slovenije. Kajti po njegovem nepismenem pisanju se ljudje ne **podijo** temveč so **pojeni** in Oplotnica je v **kočevskem**, ne pa v **konjiškem** okraju. Poleg tega izgleda, da člankar od same »mladosti« že slabo sliši. Kajti slišal je, da se je že nekaj dni pred razpravo po Ljubljani šušljalo, da pride na razpravo sam predsednik Zbora tov. Dimitrije Ljotić, medtem ko smo mi že nekaj dni poprej slišali, da se je po Ljubljani šušljalo **o nečem čisto drugem**, o čemer ne bi bil mazač napisal

Še ljubši mu je bil seveda Belgrad. Zato je tudi on zmeraj pripadal strujam in strankam, kakor je JNS, ki so centralizirale vse slovenske stvari, zlasti naše gospodarstvo.

In take ljudi,

naj bi še nazadnje Slovence slavili in jih stavili mladini za zgled!

Vprašamo: **kdo bo kaznoval krivce za tako zlobo**, nevredno milosti, pa tudi nevredno svobode tiska? Ali morda koncentracijska taborišča, ali morda zakon o zaščiti države, ali morda srd užaljenega narodnega ponosa? **Ne, ne!** Ti je ne bodo kaznovali...

Kaznovali jo bodo tiste strašne piramide kosti in lobanj borcev, ki so padli, čeprav oblečeni v razne uniforme, vede ali nevede — za svobodo in veličino Jugoslavije! Kaznovali jo bodo tisti vodoravni možje, pravi jugoslovanski bojevniki, ki so si pod mrzlo tujo ali toplo domačo zemljo **že pred dvajsetimi leti** bratsko stisnili roke v ljubezni. To bo sodba in zmaga **prave**.

Pravici pa bo pomagal do zmage — **»Zbor«!**

Grobovi tulijo!

Gorje tistim, katerim bodo sodili grobovi!!

Patriot.

niti besedice, da je prišlo do razprave. Cel lo nek zelo visok gospod v Ljubljani je čisto opredeljeno šušljalo o tem.

»Ker je bila pravda na tak način za enkrat končana, ni mogla postati prav značilna za podtalno delo raznih gospodov,« pravi mazač, mi pa dodajemo **»za podtalno delo, znano pod imenom Bruseljska godlja«**. Če pa bi nekoč vendar le lahko postala značilna, potem celo ne bi bilo nemogoče, da bi bilo podtalno delo raznih bruseljskih gospodov razgaljeno ravno skozi usta tov. Ljotića! Na razprave pa, ki se že pred svojim začetkom končajo, ne hodi predsednik Jugoslovanskega ljudskega gibanja Zbor tov. Dimitrije Ljotić!

To uvodoma kot odgovor mazaču. Toda nas pri celi stvari veliko bolj zanima **praksa, ki jo uvaja »Slovenski dom«** v svojih poročilih o sodnih razpravah, ki je taka, da bo treba o njej spregovoriti prav resno besedo, pa, če to ne bo pomagalo, da se bomo zatekli k samoobrambi na druge načine, o katerih je »Slovenski dom« že vnaprej lahko prepričan, da bodo temeljito pomagali!

Kajti, da bi se pri nas v Jugoslaviji pisalo o političnih obtožbah, njihovih zakonitih zagovornikih in celo o pričah na sodnih razpravah tako **kakor se piše v Moskvi** o tamošnjih krvavih procesih, tega čisto enostavno ne bomo več trpeli!

Ne samo, da so obtoženci, ki niso nobeni defraudanti in tatovi, izpostavljeni najneokusnejšemu pamfletiranju in se jim jemlje čast, temveč se s takimi harlekinskimi poročili o sodnih razpravah občutno ponižuje tudi **ugled**, ker predstavljajo taka neokusna, neslana, plehka in plitka poročila iz nivoja bezuškega humora naravnost **blasfemično smešenje**.

Kam pa pridemo, če se bodo v časopisju celo priče lahko kruto žalile na način, da je na dlani podan ves dejanski stan delikta iz § 302. k. z.? Od kod pridejo odvetniki do tega, da bi jih pri izvrševanju svojega poklica javno smešile razne kreature? In če so v tem konkretnem primeru poleg svoje stanovske dolžnosti opravljali tudi in predvsem svojo tovariško dolžnost, **ki jim bo poplačana samo s tovariškim stiskom rok**, ali so potem manj vredni od zagovornikov, ki za **bogat honorar** zastopajo **judovskega defraudanta**? Zakaj ne najde »Slovenski dom« takega načina pisanja ob priliki raznih milijonskih afer, davčnih utaj, kraha denarnih zavarovalnih in podobnih zavodov? Kako je pisal o zagovornikih v našihčki aferi, o zagovornikih **Bodija** itd.? In slednjič, **kje vendar je ostala vsa krščanska morala?**

Ljubljanski Sokol priredi v soboto, dne 2. aprila, ob pol 21. uri v restavracijskih prostorih »Zvezde« svoj običajni vsakoletni družabni večer — **sestaneke starejših bratov z mlajšim sokolskim rodom** —, na katerega vabi poleg svojega članstva tudi članstvo vseh ljubljanskih in okoliških sokolskih društev. — Na družabnem večeru sodeluje društveni orkester.

One, ki poginejo v borbi, bogovi in ljudje spoštujejo. Heraklit.

Korotanec.

† Tov. Slavoju Blažiču v spomin

Kratka zavratna bolezen nam je dne 10. t. m. iztrgala za vedno ljubelega tovariša iz naše srede. Kdo ni poznal Blažiča, ki je visoko cenil čast naroda in se vsikdar odločno boril za njegove pravice? »Gustl«, kakor smo ga nazivali, ni nikdar okleval, kadar je bilo treba stopiti v odločno borbo za narodove pravice. Ko je v onih mračnih letih tiranskega suženjstva v predvojni dobi nemštvo in nemškutarstvo, ki je bilo nastavljen v rudniku in steklarni, v takrat še nemških podjetjih, drzno dvigalo ošabne glave in iztegalo svoje grabežljive prste po navodilih Südmärke — Drang nach Osten — in zastrupljalo srca naše mladine v Schulvereinih, je bil tov. Blažič vedno med prvimi in najbolj izrazitimi borci proti nastitstvu takratnega nemštva. Če beseda ni zalegla med zagrizenimi nasprotniki našega naroda, je opravila pest! To je bilo v krvi te trdne notranjske korenine. Zibel mu je namreč tekla tam v zavednih žilah.

Svojo globoko narodno zavest je posebno izpričal v zagorskem Sokolu, v čigar vrste je vstopil takoj po njegovem prihodu l. 1892. in ostal zvest delavec v njem do svoje smrti. Ravno v Sokolu je videl sistematično in uspešno protiakcijo strupenemu protinarodnemu uplivu Schulvereina in Südmärke, ki sta bila takrat v največjem razmahu.

Značilno je, da je dobil za svoje odločno narodno delovanje visoko odlikovanje avstrijskih oblasti — ob izbruhu svetovne vojne je prejel v Zagorju prvi pozivnico —

da je mobiliziran in je moral takoj drugi dan odriniti, ter je bil celo vojno na raznih frontah, doma pa je moral pustiti ženo s petimi malimi otroci.

Ob prevratu se je iz strelskih jarkov z velikim navdušenjem vrnil v osvobodeno domovino, kjer je zopet aktivno stopil v prve vrste nacionalnega in gospodarskega življenja ter ostal vedno kremenit značaj. Izprevidel pa je, kako kvarno že razjeda narod strankarska razcepljenost, da je skoro že obupal nad ozdravljenjem te globoke rane. Ko se je pa pričela propaganda za naše gibanje, ko smo ravno v Zagorju imeli več dobro uspešnih sestankov, katere je on vedno posečal, ga je zajelo novo mladeniško navdušenje, zaupanje v ideologijo Zbora in je takoj ob ustanovitvi vstopil v njegove vrste. Posebno globoko pa je osvojil njegovo plemenito srce predsednik našega pokreta, tov. D. Ljotič, ter je z vso radostjo prebiral njegove govore, ki so bili objavljeni v našem listu. Še v poslednjih dneh njegovega življenja, ko je bil priklenjen na bolniško posteljo, je izjavil, da bi se rad videl in slišal glas našega vodje, vendar mu usoda tega ni naklonila, moral je umreti tik pred to njegovo zadnjo željo!

Dragi tovariši! Počivaj v miru v rodni grudi, katero si tako goreče ljubil! Mi, Tvoji tovariši, se Ti ob svežem grobu zaklinjamo, da bomo sledili Tvojim neustrašenim korakom za dosego cilja, katerega si Ti zaman pričakoval. Njegovi družini pa naše globoko sožalje.

Mardochejska zavijanja

(Nadaljevanje.)

Naš moto:

Ne bodi nikdar človeku sredstvo niti stvari svrha. Kant.

G. Poljanec se je na dolgo in široko razpisal o fašizmu sploh in o zborškem v Jugoslaviji posebej. Napravil pa je to na zelo enostaven način. Prepisal je od nekega on sam ali njegovi izvirniki razpravo o komunizmu, kakršnih je danes po svetu dovolj, pa povsod namesto komunizem napisal fašizem. Rekonstruirati iz njegovega sestavka prvotni izvirnik je torej prav lahko, treba samo povsod spet nazaj postaviti besedo komunizem namesto fašizem, pa dobimo pravi smisel članka, ki odgovarja tistemu, kar smo pričeli v l. številki lanskega letnika našega lista in ki se glasi:

»Dne 5. julija 1843 je sklenil »Vrhovni svet framaonskega Velikega Orienta« v Bruslju, da iz sestavkov in vprašanj kapitala in dela, ki so mu bili predloženi na tej seji, sestavi nek »socialno anarhistični program«. Ta program naj bi framaoni vsega sveta podprli kot framaonski nauk na vse mogoče načine ter ga korak za korakom privedli v delo.

Vzrok, zakaj je ta program sploh nastal, so bile že takrat vidne posledice kapitalističnega izmozgavanja, kateremu je bilo izpostavljeno delavstvo po načelu ponudbe in povpraševanja v zvezi z drugim načelom: Poceniti proizvajati ter čim dražje mogoče prodajati.

Revolucionarno razpoloženje ter razburjenje, ki se je radi tega pojavilo med delavstvom, je grozilo, da se pretvori v nemire, katerih izhod in posledice bi bile nedogledne, — in ki bi lahko postale nevarne za vsejudovski sen po svetovni nadvladi židovskih denarnih mogotcev. Framasonstvo kot izraz židovskega stremljenja po svetovni nadoblasti in kot zastopnik kapitalističnih interesov je bilo postavljeno pred nalogo, ne samo da odstrani nevarnost, ki je pretela od ljudske nevolje lastnim vrstam, s tem, da bi vzelo v svoje roke usmeritev tega gibanja in bi s spretnim vodstvom že vnaprej onemogočilo vsak uspeh, temveč da bi to gibanje izgradilo v organizacijo, ki bi obsegala ves svet in ki bi služila lastnemu vozu za priprego. Nalog, da podveže to gibanje, je dobil žid in framaon, član anarhistične lože v Bruslju, Karl Marx-Mardochei, ki je s tem postal uradni ustanovitelj po njem imenovanega marksizma. Tako se je rodilo komunistično gibanje.

Vidimo iz vsega tega, da ni bil smisel zbiranja in organiziranja delavstva niti od vsega početka ne ta, da bi se položaj de-

lavca izboljšal in da bi se mu ustvarilo boljše življenjske pogoje, temveč da je imelo namen, s poudarjanjem pravic in s spretnim postopanjem najprej pridobiti zaupanje delavstva in potem spraviti vodstvo taistega v zanesljive roke, da bi se ga lahko izigralo v lastne svrhe.

Ze od vsega začetka torej najdemo framaona in žida na čelu delavskega gibanja in vidimo kako sta v nadaljnjem poteku ta ista napravila iz delavstva orodje upora in nemira. Ogoljufan s tisočnimi lažmi, poslušal izmučeni delavec samo še vabljuje besede svojih voditeljev, ki so mu pričarale pred oči najlepše fraze o splošnih človečanskih pravicah, svobodi in bratstvu, katerih pravi smisel pa je prišel do izraza leta 1897. na framaonskem kongresu v Baslu v sledečem sklepu:

»Gojiti moramo upornega duha med delavci, kajti oni so tisti, katere bomo poslali na barikade. Istočasno pa moramo skrbeti za to, da ne bodo njihove zahteve nikdar izpolnjene, kajti mi potrebujemo njihovo nezadovoljstvo, da bomo krščansko družbo razrušili in čim prej ustvarili anarhijo.«

Če prebereš ta naš članek, pa ga primerjaš s tistim, kar je spravl na papir g. Poljanec, ti bo takoj jasno, da je naša trditev pravilna. Preostane nam samo še, da naš tedanji članek izpopolnimo z dobesednimi ugotovitvami g. Poljanca, v katerih bomo samo namesto fašizem postavili in z mastnim tiskom poudarili pravi izraz iz izvirnika. Na primer:

»Pri svetovnih gospodarskih krizah, ki so stalne spremljevalke kapitalizma, se ne zaostre samo nasprotstva med delom in kapitalom, ki tovari vsa bremena krize na hrbet delovnega človeka, marveč tudi med vladajočimi (»zapadne velike demokracije«) in potlačeni narodi. Narodno-osvobodilni boj organskih pokretov je zato sestavni del občega boja proti židovskemu imperializmu.«

»Specifično črto absolutnega komunizma predstavljajo sredstva, ki se jih zaradi uredničenja smotrov poslužuje nova socialna in politična organizacija, zgrajena, da bi jih uredničila.«

Organizacija: Vtihotapljanje židov v vodstvo delavskih sindikatov in zbornic ter socialnih ustanov sploh, v social-demokratske in njim podobne stranke.

Sredstva: Demagogija. Kulturni vplivi.

»Če pod demagogijo razumemo umetnost izkoriščanja bede in hrepenenja, iluzij in predsodkov širokih množic v prid mogočnim in bogatim židom, potem so najbolj demagoški tisti programi, ki namečejo nekaj udarnih krilat, ki med množicami najbolj užigajo, ne povedo pa konkretne

poti, po kateri je mōči dani program uredničiti. Zato najdemo v njih tudi »revolucijo«, »socializem«, »načrtno gospodarstvo«, »smrt velekapitalu« itd. Kadar pa razumsko dokazovanje sploh odpove, pa nastopajo z iracionalnimi, mističnimi formulami »svoboda«, »enakost«, »bratstvo« itd. Vsi veliki demagogi v zgodovini oblede pred komunističnimi!»

Uveljavljanje židovskih kulturnih vplivov v književnosti, časopisju, radiu, filmu, gledališču (Katja Delakova — plesi zlomljenih teles in spačenih obrazov, ljubljansko gostovanje palestinskega gledališča — nad čegar izjalovljenjem je jokal nek ljubljanski popoldnevnik), zamorska godba, upodablja »umetnost«.

»Vsi smotri modernega kapitalizma tvorijo v bistvu in v kali celoto smotrov komunizma.« (Konec prih.)

B. B.:

Bratje v boji!

Bratje v Zbor,
vstal je zor,
prišel je čas!
Strnimo svoje vrste,
napnimo prsi čvrste!
Bratje v boji!
Hitite, bratje, v ta naš roj,
kdor naš je, pride naj med nas,
hitite, bratje, zdaj je čas!
Mladí smo mi, krepki,
sovraga ne bojimo se:
za dom v boj
naš stopaj roj!

Prisegli smo ob njega krsti,
da bomo čuvali očino.
in danes, res, smo vsi na vrsti,
branili bomo domovino!
Prišel je dan:

Prisega kliče nas v bran,
prisega zove nas na delo,
prisega vabi vse nas smelo
za dom v boj!

In mladi kraji sam, vodi nas!
Srčno koraka v borbo vsak,
in ni omahljiv nam korak!
Pokaj pač bi se bali,
zakaj omahovali?

Ponos nam vžiga mlado kri,
ljubezen nam srce poji!
»Mi vsi gremo naprej!
Usoda, ti nasej nam
trnja ali rož na pot!

Proglas dunajskega kardinala

Dunaj, 16. marca. AA. Havas: Po sestanku s Hitlerjem je kardinal Initzer objavil proglas vsem katoličanom, v katerem pravi med drugim:

Katoličani naj se spomnijo besed, da je treba dati cesarju, kar je njegovega, in Bogu, kar je božjega. Duhovniki in katoliški verniki morajo brez pridržkov podpreti veliko nemško državo in vodjo, čigar borba proti boljševizmu ter za čast in edinstvo Nemčije odgovarja božji zamisli. Katoliški duhovniki v Avstriji se morajo vzdržati političnega delovanja in naj se popolnoma posvete samo svojemu verskemu poslanstvu. Krščanske mladinske organizacije naj pristopijo k državnim organizacijam, ker je cerkev zmeraj zvesta državi. »Besede, ki mi jih je izrekel vodja, jamčijo, da bo poslanstvo cerkve spoštovano.«

Odgovor obrekovalcem

Za tiskovni sklad so darovali:

Tovariši iz Oplotnice, srez konjiški, kot odgovor na članek »Slovenskega doma« pod naslovom »Jugofašisti pred sodiščem«, Din 260. (Tovarišem iz Oplotnice in uredništvu »Slovenskega doma« za uspešno propagando iskrena zahvala. — Opomba uredništva.)

Dalje: dr. Josip Pipenbacher, Ljubljana, Din 100; ing. Stanko Dimnik, Ljubljana, Din 152; Bizovičar Anton, Vič, Din 14; dr. Adolf Salberger, Ljutomer, Din 100.

Na banovinski seji nabrano Din 434. — Tovariši iz Trbovelj Din 40. —

Akcija za osnovevanje tvornice usnja na združni podlagi. Zadruga mesarjev in preka-jevalcev v Petrogradu je sklenila osnovati združno tovarno usnja v Beogradu. Akcija se bo izvedla v zvezi z ostalimi zadrugami mesarjev in preka-jevalcev v državi. Ta združna tovarna usnja bo nakupovala kože neposredno od mesarjev in to po večji ceni kot jih danes mesarji dobijo od židovskih in drugih tujih lastnikov tovarn usnja v Jugoslaviji.

ORGANIZACIJA »ZBORA«

NOVI ČLANI VRHOVNEGA ODBORA

Na temelju čl. 12 pravil pokreta, a na predlog tovariša predsednika, je Vrhovni odbor na svoji seji dne 6. marca med drugimi kooptiral za svoje člane tudi naslednje naše tovariše iz Dravske banovine:

Dr. Mirka Trillerja iz Radovljice,
Dr. Ivana Mazeka iz Litije,
Dr. Cirila Cirmana iz Ljubljane,
Lavoslava Mrnuha iz Zagorja.

VRHOVNO RAZSODIŠČE POKRETA

Vrhovni odbor je na svoji seji dne 6. marca izvolil naslednje tovariše v Vrhovno razsodišče pokreta:

Ranka Vujiča, inženjera iz Beograda;
dr. Čedomila Medinija, odvetnika iz Šibenika;
dr. Marina Bega, odvetnika in književnika iz Splita;
Živo Miličevega, kmeta iz Petrovgrada;
Blagoja Mirkovića, kmeta iz Baničine;
Dragoljuba Veselinovića, krojača iz Uzić;

Mihajla Petrovića, kmeta iz Kovačevca;
dr. Jusufa Tanovića, odvetnika iz Sarajeva;
Aleksa Todorovića, arhijerejskega namestnika iz Kraljeva;
dr. Čedo Marjanovića, apelacijskega sodnika iz Beograda;
dr. Božo Frančiča, odvetnika iz Sušaka;
Vlado Pralje, tiskarja iz Sušaka;
dr. Mirka Trillerja, odvetnika iz Radovljice;
Frana Zupančiča, strok. učitelja v p. iz Ljubljane;
Ivo Mudrovčiča, gostilničarja iz Vrbanje.

NOVI FUNKCIONARJI POKRETA

Vrhovni odbor je na svoji seji dne 6. marca izvolil za prvega podpredsednika pokreta tov. dr. Frana Kandareta, odvetnika iz Ljubljane, in predsednika banovinskega odbora za Dravsko banovino. Za drugega podpredsednika tov. dr. Živka Nježiča, sodnika upravnega sodišča iz Sarajeva in starešino Sarajevskega organizacijskega področja, ter za tretjega podpredsednika tov. dr. Spasoja Madiraco, zdravnika iz Jasenovca in starešino Jasenovaškega organizacijskega področja.

Za glavnega blagajnika pokreta je izvoljen tov. Branko Stojanović, obrtnik iz Beograda in predsednik mestne organizacije Beograd.

NOVI ČLANI BANOVINKEGA ODBORA

Z ozirom na gornja imenovanja in izvolitve, kakor tudi z ozirom na dejstvo, da se je od zadnjega imenovanja banovinskega odbora za Dravsko banovino naš pokret v Sloveniji znatno razširil, so na seji odbora kooptirani novi tovariši za člane banovinskega odbora. Njihova imena objavimo prihodnjič.

Opozorilo!

NAŠIM CENJENIM NAROČNIKOM!

Dve leti smo vestno izpolnjevali svojo dolžnost nasproti svojim naročnikom. Naš list je obe ti leti brez vsake izjeme izhajal redno vsak drugi teden. V tretjem letu pa so prišle ovire, ki niso bile odvisne samo od nas. Težko jih je bilo premostiti, toda danes lahko sporočimo svojim cenjenim naročnikom, da upamo, da bomo z njihovo pomočjo v bodoče zopet lahko izhajali redno, kakor smo to storili že dve leti doslej.

Da bi dokončno odstranili vsaj ovire, ki so odvisne od nas, prosimo naše cenjene naročnike, naj nam takoj priskočijo na pomoč s tem, da v nobenem primeru ne bodo zavrgli položnice, ki je priložena današnji številki, temveč naj nam blagovolijo po njej nakazati naročnino vsaj za tekoče četrtletje, če že ne za polletje ali za celo leto.

Prepričani smo, da bomo tako s skupnimi močmi prebrodili hude čase in pohiteli lepši bodočnosti nasproti.

Pomagajte, tovariši in prijatelji, mi pa bomo delali, ker se dela ne bojimo.

Naprej do zmage!

Uprava lista.

Popravek. V zadnji številki »Zbora« pod naslovom: »Mardochejska zavijanja« v tretjem odstavku, osemnajsta vrsta, naj se pravilno glasi: Večji del na »Jevtičevih listah« izvoljenih poslancev je prešel v JRZ, ...

Uredništvo.